

**UZASADNIENIE DO WNIOSKU O NAGRODĘ PREZESA RADY MINISTRÓW
ZA WYSOKO OCENIONE OSIĄGNIĘCIE BĘDĄCE PODSTAWĄ NADANIA STOPNIA DOKTORA
HABILITOWANEGO, O KTÓREJ MOWA W ART. 364 UST. 3 USTAWY Z DNIA 20.07.2018r. –
PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE**

**Wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr
hab. Peterowi Javorikowi pt: „Międzynarodowe wystawy plakatu w Bardejowie”**

Stopień doktora habilitowanego, w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki został nadany Panu Peterowi Javorikowi w dniu 16.11.2021 r. Uchwałą Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. J. Matejki w Krakowie nr KUS-521-7-1/2021.

Komisja Habilitacyjna wyraziła jednomyślnie opinię co do wybitnych dokonań, zawartych w pracy habilitacyjnej.

Pan Peter Javornik jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych projektantów młodego pokolenia. Jest ceniony jako plakacista oraz twórca identyfikacji graficznych. Jego twórczość, zaangażowanie oraz doświadczenie jest doceniane na całym świecie, co ukazują liczne indywidualne zaproszenia na wystawy, na specjalne zaproszenia oraz do jury głównego dużych konkursów i festiwali. Sam artysta jest także pomysłodawcą i organizatorem jednego z najważniejszych wydarzeń w Europie "Poster Quadriennial Bardejov". Brał udział w ponad 50-ciu wystawach globalnych i lokalnych. Artysta, kurator, organizator, nauczyciel akademicki. W każdej dziedzinie posiada sukcesy oraz jest ceniony za umiejętności artystyczne oraz kuratorskie. Jego prace wystawiane były w Ekwadorze, Moskwie, Auschwitz, Meksyku, Sofii, Monse lub Taichung. W 2017 r. zorganizował własną wystawę w Krakowie (Znaki graficzne), Prowadzi studio „pidzej.com”, w którym projektuje znaki graficzne, mapy, publikacje oraz strony www. Jest organizatorem Poster Quadrennial Bardejov (Słowacja) i wystaw plakatu na Słowacji i w Polsce.

Ukończył Wydział Sztuki na Uniwersytecie Technicznym w Koszycach (Słowacja) w 2012 roku. Dyplom magisterski otrzymał pod kierunkiem prof. Władysława Pluty. W 2016 roku uzyskał stopień doktora na Wydziale Sztuki w Uniwersytecie Technicznym w Koszycach i został zatrudniony w Katedrze Komunikacji Wizualnej Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, gdzie obecnie pracuje na stanowisku adiunkta.

„Plakat jest tym obszarem projektowania komunikacji wizualnej, któremu oddałem się w największym stopniu, zarówno jako projektant, jak i organizator wydarzeń propagujących grafikę użytkową w skali lokalnej i międzynarodowej” – pisze pan Peter w swoim Autoreferacie.

Peter Javorik stworzył własny rozpoznawalny styl graficzny. Zarówno jego projekty komunikacji wizualnej, plakatów, jak i książek łączy lapidarność użytych środków o wyjątkowej mocy oddziaływania. Czynnikiem działa jako propagator idei plakatu, jego ważnych kulturotwórczych aspektów. Dziełem projektowym przedstawionym do oceny przez Habilitanta jest realizacja cyklu wystaw plakatu, obejmująca zarówno koncepcję samych imprez, jak i wielowątkowy proces ich organizacji, kreacji wizerunku graficznego, rozwiązań ekspozycyjnych oraz promocji. Prezentowane dzieła łączą w sobie nie tylko standardowe zadania projektanta graficznego, ale także projektanta procesu, projektanta interakcji, problem „solvera”. Jest to dzieło kompleksowe, przekraczające ramy twórczości stricte artystycznej, ale wnoszące w obszar współczesnej kultury wizualnej znaczący impuls dla działań kreatywnych i stymulujące refleksję o horyzontach działań artysty-projektanta w przestrzeni publicznej. Składa się na nie cykl czterech wystaw dedykowanych sztuce plakatu, a także pełna ich oprawa graficzna. Są to: Poster Quadriennial Bardiejov 2017, wystawa China Graphic Poster w Parku Klasztornym w Bardejowie, wystawa plakatów 1917–2017 /100-lecie rewolucji październikowej prezentowana w Centrum Kultury HRUBA BASTA w Bardejowie w 2018 roku oraz wystawa City of Bardiejov zrealizowana w 2019 roku. Założenia oraz dylematy techniczno-organizacyjne związane z realizacją tych projektów obszernie, ale i rzeczowo opisuje habilitant w swoim Autoreferacie. Dzieli się także „swoimi rozterkami, czasem przemyśleniami natury ogólnej, przedstawia okoliczności i motywy działań”. Dopiero lektura tego tekstu uświadamia odbiorcy skalę wyzwań, z jakimi musiał się zmierzyć projektant wprowadzając swoje ambitne plany w życie. Determinacja i konsekwencja działania autora projektu nie zawiodła jego nadziei na pobudzenie „zgranego środowiska – społeczności plakacistów zdolnych do solidarnej kooperacji ponad podziałami narodowymi”. O jego sukcesie niech zaświadczą liczby: 5532 zgłoszonych prac 712 uczestników z 51 krajów (Poster Quadriennial Bardiejov 2017), 136 wystawionych prac 128 uczestników (China Graphic Poster), 500 wystawionych prac 440 uczestników z 40 krajów (1917–2017 / 100 years from the October Revolution) i 462 zgłoszone prace 338 uczestników z 40 krajów (City of Bardiejov). Wszystkie te przedsięwzięcia wystawiennicze stanowiły także – zgodnie z założeniami twórcy – świetny kontekst do promocji miasta i regionu Bardiejov. Robocze hipotezy przyjęte przez habilitanta jako założenie dla jego działań projektowych zmaterializowały się niezwykle skutecznie i wręcz spektakularnie. Dotyczy to zarówno poszerzania horyzontów postrzegania sztuki plakatu, inspirowania twórców nowymi wyzwaniem

projektowymi, jak i pobudzania świadomości kulturalnej w skali lokalnej i globalnej. Wystawy plakatu stały się „nową tradycją” niedużego Bardejowa służącą promocji tej dyscypliny sztuki, ale i promocji miasta i regionu. „Cieszę się – pisze w Autoreferacie twórca i animator tych zdarzeń – że mój wysiłek nie poszedł na marne, a moje działania przyczyniły się do tego, że Bardejov poza atrakcjami historycznymi i turystycznymi uzyskał nowe znaczenie jako miejsce związane z prezentacją i upowszechnianiem światowej sztuki plakatu”. To zasłużony powód do satysfakcji. Dokumentujące poszczególne projekty wystawiennicze katalogi stanowią cenne źródło ikonograficzne nie tylko dla kolekcjonerów, ale także dla bliżej zainteresowanych ewolucją sztuki plakatu w ostatnich latach. Szczególnie interesujące pod tym względem są katalogi wystaw tematycznych dedykowanych 100-leciu rewolucji październikowej i miastu Bardejov. Konfrontacja tak wielu punktów widzenia, estetyk czy różnych form wizualnej retoryki daje także obraz możliwości ekspresji związanych ze sztuką plakatu. Inspirator tych konfrontacji, a jednocześnie projektant opracowań graficznych publikacji zadbał o to, by ich edytorski zapis dawał odbiorcy przyjemność recepcji tych różnorodnych w formie artefaktów. Służy temu przemyślana, logiczna struktura publikacji pozwalająca na komfortowe i efektywne przyswajanie treści oraz bogatej i zróżnicowanej stylistycznie materii obrazu.

Zaprezentowany i rzetelnie udokumentowany przebieg pracy naukowo-zawodowej, przedstawiony dorobek artystyczny, Autoreferat i Dzieło Habilitacyjne oraz dokumentacja pracy dydaktycznej nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do wysokiego poziomu kwalifikacji, świadomej postawy artystycznej, aktywności i oryginalności osiągnięć projektowych Habilitanta. Imponująca jest też ilość wystaw międzynarodowych, w których Habilitant brał udział i nagród, które otrzymał. Poziom jego pracy i dorobku zasługują na nominowanie do Nagrody Prezesa Rady Ministrów.

Opracowała: Małgorzata Wyroba